

**ZAŁOŻENIA POLITYKI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
MIASTA ŁOMŻA
NA 2010 ROK**

ŁOMŻA, WRZESIEŃ 2009

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. UWARUNKOWANIA	5
A. ZEWNĘTRZNE	5
B. WEWNĘTRZNE	5
II. CELE POLITYKI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ	6
A. SFERA SPOŁECZNA	6
<i>Gospodarka mieszkaniowa budownictwa komunalnego</i>	<i>6</i>
<i>Tworzenie warunków do nauki oraz ogólnego rozwoju dzieci i młodzieży</i>	<i>7</i>
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego</i>	<i>7</i>
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	<i>8</i>
<i>Turystyka</i>	<i>8</i>
<i>Ochrona zdrowia</i>	<i>8</i>
<i>Pomoc społeczna</i>	<i>8</i>
<i>Kierunki rozwoju przedsiębiorczości i zmniejszania bezrobocia</i>	<i>9</i>
<i>Promocja miasta</i>	<i>10</i>
B. GOSPODARKA KOMUNALNA, OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO	10
<i>Odtworzenie majątku komunalnego zakładów budżetowych</i>	<i>10</i>
<i>Kształtowanie cen usług komunalnych</i>	<i>11</i>
<i>Ochrona środowiska i zieleni</i>	<i>11</i>
C. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	12
<i>Inwestycje komunalne</i>	<i>12</i>
<i>Utrzymanie istniejącej infrastruktury technicznej</i>	<i>13</i>
D. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	13
E. ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI I MIENIEM GMINY	14
F. PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	14
G. OBRONNOŚĆ I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŻYCIA OBYWATELI	16
III. ŚRODKI NA REALIZACJĘ ZAMIERZONYCH CELÓW	16

Wprowadzenie

Niniejszy dokument przedstawia całokształt planowanych działań społeczno-gospodarczych miasta Łomża na 2010 rok, których realizacja wynika z dokumentów programowych stworzonych na szczeblu krajowym i lokalnym oraz polityki miejskiej, przy uwzględnieniu uwarunkowań lokalnych i aktualnego stanu finansów miasta.

Podstawą niniejszego opracowania jest Uchwała Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 listopada 2003r. w sprawie określenia procedury uchwalania budżetu. Zgodnie z w/w uchwałą założenia polityki społeczno-gospodarczej stanowią dokument na podstawie którego przygotowywany jest projekt budżetu miasta.

Celem działania władz Łomży jest poprawa poziomu życia mieszkańców, usprawnienie działalności urzędów obsługujących obywateli Łomży, a także wzmocnienie roli miasta jako regionalnego ośrodka administracyjnego, oświatowego i gospodarczego.

Cele te zamierza się osiągnąć poprzez skuteczną i perspektywiczną realizację podstawowych zadań własnych miasta na prawach powiatu, zadań zleconych oraz zadań z zakresu administracji rządowej określonych w ustawach o samorządzie gminnym i powiatowym, w szczególności obejmujących sprawy:

- edukacji oświatowej, w tym szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych, placówek oświatowych i oświatowo - wychowawczych,
- promocji i ochrony zdrowia, współpracy z organizacjami pozarządowymi, wspierania osób niepełnosprawnych, zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- realizacji polityki prorodzinnej, świadczeń rodzinnych oraz zaliczek alimentacyjnych,
- łagodzenia skutków bezrobocia, wspierania aktywnych form zwalczania bezrobocia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i placówek opiekuńczych,
- ładu przestrzennego i nadzoru budowlanego, ochrony środowiska,
- gospodarki nieruchomościami, geodezji, kartografii i katastru,
- dróg publicznych gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych, lokalnego transportu zbiorowego, organizacji ruchu drogowego,
- porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpowodziowej i zapobieganiu innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- komunalnego budownictwa mieszkalnego,
- kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego,
- kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjno-turystycznych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni komunalnej i zadrzewień,
- cmentarzy komunalnych,
- obronności,
- promocji miasta, w tym promocji turystycznej,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych.

Założenia do projektu budżetu miasta Łomża na rok 2010 zostały opracowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, w tym w szczególności ustawę o dochodach jednostek

samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 roku (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.) i ustawę o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 roku (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), przy uwzględnieniu sytuacji makroekonomicznej, m.in. spowolnienia gospodarczego powodującego znacznie niższy niż zakładano wzrost gospodarczy, średnioroczny wskaźnik inflacji oraz lokalne uwarunkowania.

Proces spowolnienia gospodarczego i jego negatywne konsekwencje dla sytuacji finansowej powodują ograniczenia możliwości budżetowych Miasta.

Głównym celem polityki finansowej Miasta przy opracowywaniu budżetu jest dążenie do racjonalnego planowania dochodów i wydatków budżetu. Niezbędne będzie dążenie do racjonalizacji wydatków bieżących, poprzez określenie kosztów zaspakajania potrzeb społecznych, przy zachowaniu odpowiedniego standardu świadczonych usług.

W celu zapewnienia równowagi budżetowej podejmowane będą działania przeciwdziałające nadmiernemu deficytowi budżetowemu, w szczególności:

- podjęte zostaną działania ograniczające wydatki bieżące Miasta,
- zwiększenie dochodów z podatków lokalnych w ramach ustawowych stawek maksymalnych,
- niezaciąganie zobowiązań dłużnych powodujących przekroczenie wskaźnika 50 % długu w relacji do dochodów, z uwagi na niepełność co do przyszłego poziomu dochodów,
- niepodejmowanie potencjalnych zobowiązań Miasta, tj. nieudzielanie gwarancji i poręczeń oraz niezawieranie umów wsparcia rodzących w przyszłości potencjalne zobowiązania finansowe,
- weryfikacja Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2009-2013, tj. czasowe zamrożenie listy zadań inwestycyjnych lub przesunięcie terminu realizacji zadań na lata późniejsze (z wyłączeniem zadań, które będą mogły uzyskać dofinansowanie z budżetu państwa i Unii Europejskiej).

Realizacja przedstawionych założeń do projektu budżetu Miasta na 2010r. będzie wymagała dużego zaangażowania wszystkich jednostek organizacyjnych Miasta. Istotną będzie również współpraca z Samorządem Województwa Podlaskiego.

Sytuacja społeczno - gospodarcza miasta będzie w znacznej mierze przesądzona rozstrzygnięciami dotyczącymi całego kraju, zawartymi w „Założeniach polityki społeczno - gospodarczej na 2010 rok”, rozpatrywanymi przez Radę Ministrów.

Przyjęte Założenia Planu Rozwoju Kraju na lata 2007-2013 są uwarunkowaniami zewnętrznymi, pozostającymi poza sferą możliwości oddziaływania samorządów terytorialnych.

Budżet miasta zostanie opracowany przy założeniu realnych dochodów, a środki finansowe będą skierowane przede wszystkim na zadania strategiczne, warunkujące prawidłowy rozwój Łomży. Podejmowane będą działania organizacyjne i egzekucyjne w celu zwiększenia dochodów miasta.

Podstawową zasadą działań miasta będzie efektywna i oszczędna gospodarka zarządzania mieniem komunalnym. Za bardzo istotną sprawę uznaje się również poprawę jakości usług w całej gospodarce komunalnej, racjonalizację struktur oraz poziomu kosztów wytwarzania.

Prowadzone będą działania w zakresie dalszego rozwoju sportu i rekreacji, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Specjalną troską będą otoczone osoby najuboższe i niepełnosprawne.

Władze miasta będą kontynuowały działania organizacyjno - prawne w celu dalszej poprawy systemu zarządzania miastem oraz rozwoju samorządności. Ważnym instrumentem zwiększania udziału obywateli w lokalnym i regionalnym życiu publicznym jest

współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi. Wypracowanie stałych ram współpracy przyczyni się do ożywienia i wyzwalania inicjatyw lokalnych.

„Założenia polityki społeczno-gospodarczej Miasta Łomża na 2010 r.” powstały w oparciu o dane dostarczone przez merytoryczne wydziały i jednostki podległe Urzędowi Miejskiemu w Łomży.

Dokument niniejszy podlega uchwaleniu przez Radę Miejską Łomży i będzie wdrażany w ciągu najbliższego roku.

I. Uwarunkowania

A. ZEWNĘTRZNE

Sytuacja społeczno - gospodarcza miasta Łomża w znacznej mierze uzależniona jest od polityki gospodarczej państwa określonej w następujących dokumentach:

- Założeniach polityki społeczno - gospodarczej na rok 2010,
- obowiązującym ustawodawstwie gospodarczym,
- ustawie o dochodach samorządu terytorialnego,
- zasadach wyznaczania limitów wydatków do opracowania projektu budżetu państwa na 2010 rok - opracowanych przez Ministra Finansów.

Zakłada się, że podstawowe parametry makroekonomiczne na rok 2010 osiągną następujące wielkości:

- Utrzymanie średniorocznego Produktu Krajowego Brutto w wysokości 0,5% co oznacza spadek o 4,5% w stosunku do planowanego wskaźnika w roku 2009,
- Wskaźniki inflacji w roku 2010:
 - wysokość płacy minimalnej wyniesie 1.317 zł, tj. wzrost o 3,2 % do roku 2009,
 - średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych – 1,0 %,
 - nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej wyniesie 2,1% - przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wyniesie 3.150 zł.
- Stopa bezrobocia na koniec roku ukształtuje się na poziomie 13,8% tj. wzrost o 5% do wielkości planowanej do budżetu 2009 r.

B. WEWNĘTRZNE

Prowadzenie stabilnej, realistycznej polityki na rzecz rozwoju Łomży opierać się będzie na:

- kontynuacji Projektów realizowanych w ramach RPOWP oraz POIŚ,
- udzieleniu zwolnień od podatku od nieruchomości, jako wsparcie nowych inwestycji oraz tworzeniu nowych miejsc pracy, na podstawie podjętej uchwały Rady Miejskiej,
- realizacji zadań w zakresie infrastruktury technicznej w obszarach scaleniowych,
- udostępnianiu nieruchomości komunalnych na cele rozwoju przedsiębiorczości,
- zwiększeniu stawek podatków i opłat lokalnych o wskaźnik inflacji EURO do roku bazowego w zakresie podatku od środków transportowych oraz o wskaźnik inflacji za okres II kwartału 2009 r. do II kwartału 2008 r. dla pozostałych podatków,
- realizacji najważniejszych dla jednostek samorządu terytorialnego reform:
 - dostosowaniu i wykorzystaniu budynków przeznaczonych na cele oświaty i wychowania stosownie do ilości uczniów,
 - zatrzymaniu procesu dekapitalizacji majątku komunalnego, w tym termomodernizacja części placówek oświatowych oraz komunalnych,
- poprawie bezpieczeństwa mieszkańców,

- przygotowaniu w ramach planowanej na lata 2010-2014 absorpcji środków z Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

W zakresie obsługi obywateli oraz organizacji i funkcjonowania Urzędu Miejskiego planowane jest w roku 2010:

- doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością ISO,
- prowadzenie prac nad informatyzacją administracji oraz stworzenie warunków do funkcjonowania e-urzędu,
- monitorowanie jakości usług świadczonych przez Urząd i doskonalenie obsługi obywateli,
- udoskonalanie stanowiska do obsługi przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą (możliwość wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, REGON, zgłoszenie do ZUS oraz kompleksowa informacja),
- wdrażanie systemu motywacji pracowników,
- rozpoczęcie realizacji parkingu wielopoziomowego wraz z częścią biurową przy ul. Zamiejskiej, oraz uporządkowanie terenu pomiędzy budynkiem przy ul. Zamiejskiej, a częścią budynku przy ul. Senatorskiej,
- przeniesienie ośrodka geodezyjnego ze Starostwa Powiatu Łomżyńskiego do zasobów miejskich,
- przeniesienie Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej do zasobów miejskich w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej,
- zakup agregatu prądotwórczego 100 kW do zasilania awaryjnego budynku UM w Łomży.

Polityka władz Łomży na rzecz rozwoju miasta opierać się będzie na takich opracowaniach jak:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Łomża do 2020 roku,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Łomży,
- Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2008 - 2013,
- Zintegrowany Program Gospodarki Transportowej Miasta Łomży,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łomży na lata 2004-2015,
- Uproszczony Program Rewitalizacji Miasta Łomży,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Łomży na lata 2004-2015,
- Strategia Promocji Gospodarczej Łomży na lata 2005-2010,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2007-2013,
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka,
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013.

II. CELE POLITYKI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ

A. SFERA SPOŁECZNA

Gospodarka mieszkaniowa budownictwa komunalnego

- zwiększanie ulg dotyczących preferencyjnej sprzedaży mieszkań komunalnych,
- systematyczne remonty i modernizacje budynków komunalnych tworzących zasoby lokalowe miasta,
- przygotowanie dokumentacji technicznej pod budowę budynku komunalnego,

- inwestowanie w infrastrukturę techniczną na osiedlach mieszkaniowych, w tym na współfinansowaniu uzbrojenia technicznego terenów pod potrzeby spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego,
- przekwalifikowywanie lokali mieszkalnych o substandardowym wyposażeniu technicznym na lokale socjalne,
- podjęcie działań mających na celu zabezpieczenie lokali dla osób skazanych za znęcanie się nad rodziną, za przestępstwa przeciwko rodzinie oraz za inne przestępstwa związane z demoralizacją nieletnich celem wyeliminowania tych zjawisk.

Tworzenie warunków do nauki oraz ogólnego rozwoju dzieci i młodzieży:

- prace remontowo-modernizacyjne i termomodernizacyjne w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich, w tym:
 - modernizacja i termomodernizacja budynku SP 2,4 i 9,
 - modernizacja budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących (remont auli, szatni i zaplecza socjalnego sali gimnastycznej),
- modernizacja placów zabaw przy przedszkolach miejskich (budowa otwartych ogólnodostępnych stref rekreacji dziecięcej na terenie miasta),
- rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego,
- opracowanie PT i budowa przyszkolnych boisk sportowych,
- opracowanie PT i budowa Łomżyńskiego Centrum Kultury
- zakup usług informatycznych i programów komputerowych wspierających informatyzację oświatowych jednostek organizacyjnych miasta m.in. elektroniczny nabór do szkół i przedszkoli, analizator SIO.
- dostosowywanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku
- tworzenie warunków do upowszechniania nauki pływania dzieciom i młodzieży ze wszystkich szkół łomżyńskich.

Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego:

- dofinansowanie działalności programowej miejskich instytucji kultury:
 - *Miejskiego Domu Kultury - Domu Środowisk Twórczych,*
 - *Teatru Lalki i Aktora,*
 - *Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego,*
 - *Miejskiej Biblioteki Publicznej,*
 - *Muzeum Północno – Mazowieckiego,*
- udzielanie dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Łomża – zgodnie z przyjętą Uchwałą Nr 25/V/07 Rady Miejskiej Łomży z dnia 21.02.2007 r.
- modernizacja, remonty i adaptacje obiektów kultury:
 - remont zabytkowego budynku Muzeum Północno-Mazowieckiego – współfinansowane z RPO WP;
 - wykonanie elewacji siedziby budynku Miejskiego Domu Kultury – Domu Środowisk Twórczych,
 - komputeryzacja placówek MBP, remont i zakup sprzętu bibliotecznego,
 - adaptacja i modernizacja sali koncertowej przy ul. Nowej 2 oraz zakup instrumentów muzycznych dla Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego,
- budowa Łomżyńskiego Centrum Kultury,
- nagrody Prezydenta Miasta Łomża w dziedzinie tworzenia i upowszechniania kultury,
- dofinansowanie działalności towarzystw społeczno-kulturalnych,
- dofinansowanie imprez kulturalnych oraz różnych form edukacji kulturalnej.

Kultura fizyczna i sport:

- budowa miejskiej pływalni przy ul. Ks. Kardynała Wyszyńskiego – współfinansowana z RPO WP,
- modernizacja stadionu miejskiego – współfinansowana z RPO WP,
- dofinansowanie realizacji programów szkoleń sportowych oraz sportu szkolnego,
- dofinansowanie otwartych imprez (zawodów) sportowych i sportowo- rekreacyjnych na terenie miasta,
- dofinansowanie udziału zespołów sportowych w zawodach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim w ramach systemu współzawodnictwa sportowego,
- objęcie aktywnym wypoczynkiem możliwie jak największej liczby dzieci i młodzieży poprzez łączenie realizacji programu kultury fizycznej z programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wspieranie tych organizatorów, którzy podejmują działania w zakresie zapewnienia wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie ferii szkolnych w miejscu zamieszkania,
- nagrody Prezydenta Miasta Łomży za szczególne osiągnięcia w dziedzinie sportu i kultury fizycznej „Łomżyński Laur Sportowy” w kategorii: sportowiec, trener i sponsor roku,
- dofinansowanie sportu kwalifikowanego,
- dotacja dla Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- utrzymanie obiektów sportowych.

Turystyka

- realizacja zadań w zakresie upowszechniania turystyki: wszelkie formy upowszechniania turystyki wśród dzieci i młodzieży, w szczególności turystyki kwalifikowanej, w tym dofinansowanie rajdów, spływów, zlotów i wycieczek organizowanych przez stowarzyszenia i inne organizacje,
- utrzymanie strzeżonego kąpieliska miejskiego i zadania z zakresu ratownictwa wodnego,
- budowa Bulwarów Nadnarwiańskich z portem rzeczny,
- budowa systemu ścieżek rowerowych.

Ochrona zdrowia

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej”:
 - rozwiązywanie problemów alkoholowych, wybudowanie izby wytrzeźwień przy współpracy z sąsiadującymi samorządami,
 - przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
 - działanie na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzin z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i integracji ze środowiskiem lokalnym
- tworzenie warunków do realizowania zadań oraz wspierania działań mających na celu profilaktykę, promocję zdrowego stylu życia,
- prowadzenie programów służących profilaktyce i wczesnej wykrywalności chorób,
- wydawnictwa propagujące zagrożenia ochrony zdrowia.

Pomoc społeczna

- wspieranie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej m.in. w ramach:

- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijania nowych form pomocy społecznej,
- realizacji programów przyjętych Uchwałą Rady Miejskiej Nr 414/LXIV/06 oraz zadań zapisanych w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Łomży na lata 2007-2015”,
- stopniowego osiągnięcia standardu w zatrudnieniu pracowników socjalnych (1 pracownik na 2 tys. mieszkańców),
- organizacji rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- dostosowania systemu obsługi informatycznej.
- utrzymywanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej z zapleczem hotelowym przeznaczonym dla rodzin i osób znajdujących się w kryzysie,
- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (działalność finansowana z budżetu państwa),
- prowadzenie Klubu Seniora przeznaczonego dla osób starszych,
- pomoc pedagogiczna poprzez wspieranie działalności Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, dofinansowanie niezbędnych remontów i termomodernizacji placówki, reorganizacja systemu opieki nad dzieckiem społecznie osieroconym,
- wspieranie działalności Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, dofinansowanie budowy boiska do piłki koszykowej oraz wykonanie instalacji oddymiającej klatkę schodową w budynku placówki.
- wspieranie działalności Domu Pomocy Społecznej w celu utrzymania standardu pobytu mieszkanek i świadczonych usług,
- wypłata świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- pomoc rodzinom zastępczym poprzez wspieranie działalności Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego,
- realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dla mieszkańców Łomży oraz powiatów łomżyńskiego i zambrowskiego przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Kierunki rozwoju przedsiębiorczości i zmniejszania bezrobocia

- modernizacja i rozwój infrastruktury, w celu zapewnienia warunków inwestowania,
- zapewnienie sprawnej komunikacji, usług komunalnych, bezpieczeństwa oraz stabilności prawa lokalnego,
- poprawa estetyki i podnoszenie walorów przyrodniczych miasta i ochrona dóbr kultury poprzez modernizację infrastruktury technicznej i społecznej oraz wykorzystanie w rozwoju gospodarczym miasta jego atutów położenia,
- współpraca z Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozwoju rynku pracy - podnoszenie aktywności ekonomicznej ludności i zmniejszania stopy bezrobocia,
- poprawa funkcjonowania urzędu, stałe podnoszenie jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców, profesjonalizm i życzliwość w obsłudze interesantów,
- wszechstronna promocja Łomży - udział w imprezach promocyjnych ukazujących wyjątkowość i atrakcyjność miasta i okolic, z wykorzystaniem środków masowego przekazu, udział w targach gospodarczych,
- realizacja programu współpracy pomiędzy organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi w celu wsparcia dotacjami zgłoszonych wniosków i przedsięwzięć,
- rozwój technologii informatycznych w urzędzie - internet jako system informacji przestrzennej, rozwój elektronicznych usług dla ludności: przesyłanie dokumentów drogą elektroniczną, podpis elektroniczny, system partnerski pomiędzy administracją a społecznością lokalną,
- wspieranie nowych inwestycji i tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez stosowanie zwolnień w podatku od nieruchomości,

- zaniechanie opłat za wpisy w ewidencji działalności gospodarczej oraz opłat za wydanie dowodów osobistych.

Promocja miasta

Działania w ramach promocji miasta w 2009 r. oparte będą o zapisy zawarte w „Strategii Promocji Gospodarczej Łomży 2005-2010” oraz inne działania:

- rzetelna informacja, w tym aktywne budowanie strony internetowej miasta,
- rozwijanie współpracy między różnymi podmiotami a miastem, w celu tworzenia korzystnego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości,
- obsługa przedsiębiorców,
- pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.

Działania promocyjne realizowane będą m.in. poprzez:

- działalność Centrum Obsługi Interesanta Biznesowego;
- współdziałanie z PAIZ, Centrum Promocji Podlasia, Agencją Rozwoju Regionalnego, uczelniami wyższymi, Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, Podlaskim Urzędem Wojewódzkim, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami;
- podejmowanie dalszych działań w sferze modernizacji strony www miasta;
- rozszerzenie i uzupełnienie istniejącej oferty wydawniczej w zakresie wielonakładowych materiałów reklamowych w różnych wersjach językowych, wydawnictwo i kolportaż folderów, przewodników turystycznych, materiałów multimedialnych oraz innych materiałów promocyjnych;
- prezentację walorów miasta w artykułach prasowych: gazetach targowych, czasopismach;
- udział miasta w wybranych targach/prezentacjach krajowych i zagranicznych, w tym organizacja imprez o charakterze gospodarczym, kulturowym, turystycznym;
- współpracę z jednostkami kulturalno- oświatowymi tworzącymi wizerunek miasta, m.in. wspieranie imprez i wydarzeń kulturalnych, turystycznych i oświatowych;
- intensyfikację/rozszerzenie współpracy partnerskiej, pozyskiwanie nowych miast partnerskich;
- intensyfikację współpracy z innymi miastami, samorządem regionalnym, lokalnymi przedsiębiorcami;
- utrzymanie stałego kontaktu Miasto – instytucje otoczenia biznesu, stowarzyszenia;
- utrzymanie stałego kontaktu z mediami;
- pozyskiwanie dodatkowych, zewnętrznych źródeł finansowania promocji miasta, itp.;
- poszczególne działania na rzecz promocji miasta mogą zostać objęte jednym projektem związanym z przeprowadzeniem kampanii reklamowej związanej z budowaniem pozytywnego wizerunku miasta, w tym poprzez: telewizję, prasę i czasopisma, internet, outdoor (bilbordy), inne media (plakaty reklamowe).

B. GOSPODARKA KOMUNALNA, OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO

Odtworzenie majątku komunalnego zakładów budżetowych

W celu nie dopuszczenia do dekapitalizacji majątku komunalnych zakładów budżetowych oraz poprawy warunków i jakości usług świadczonych miastu i jego mieszkańcom należy uwzględnić w budżecie na rok 2010 środki finansowe na inwestycje i remonty.

- **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Z.B.**

Konieczne jest zapewnienie środków na realizację projektu pn. „Rozbudowa i modernizacja miejskiego systemu transportowego Łomży i okolic - II etap” obejmującego:

- modernizację bazy MPK,
- zakup autobusów,
- wprowadzenie Karty Miejskiej,
- budowę systemu bezpieczeństwa i informacji komunikacji zbiorowej.

- **Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Z.B.**

W budżecie Miasta Łomża na rok 2010 uwzględnione będą środki na następujące zakupy inwestycyjne:

- samochód dostawczy,
- ciągnik rolniczy z przyczepą,
- zmiatarka do zmiatania ulic,
- przesadzarka do drzew,
- kosiarka bijakowa na wysięgniku – do koszenia skarp.

Uwzględnione będą również środki na kontynuację remontów budynków bazy MPGKiM Z.B przy ul. Poznańskiej.

Kształtowanie cen usług komunalnych

- **ceny biletów komunikacji miejskiej**

Należy dążyć do jak największego pokrycia kosztów funkcjonowania komunikacji wpływami ze sprzedaży biletów. Wielkość dotacji powinna być ustalona tak, aby pokryła różnicę między kosztami świadczenia usług przewozowych, a dochodami własnymi MPK.

Ceny biletów komunikacji miejskiej będą regulowane w oparciu o wskaźnik inflacji oraz wzrostu cen paliwa, czyli najważniejszego czynnika kosztotwórczego w komunikacji.

- **opłaty za wodę i wprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej**

Taryfy opłat będą opracowane przez MPWiK Sp. z o.o. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków i zatwierdzane przez Radę Miejską. Obowiązującą zasadą jest pokrycie kosztów wpływami ze sprzedaży usług.

- **opłaty za wywóz i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.**

Regulacja cen usług MPGKiM ZB za wywóz i unieszkodliwianie odpadów powinna następować w miarę wystąpienia potrzeby wynikającej ze wzrostu kosztów jednostkowych. Wskazane jest wprowadzanie zmian cen z dniem 1 stycznia.

Ochrona środowiska i zieleni

Zrównoważony rozwój i ochrona środowiska stanowią istotny element polityki społeczno-gospodarczej oraz polityki zagospodarowania przestrzennego miasta. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska to z jednej strony uregulowane prawnie warunki korzystania ze środowiska przez zakłady działające na terenie miasta i egzekwowanie ich ustawowych obowiązków, z drugiej – inspirowanie działań na rzecz poprawy stanu środowiska w planach rozwojowych miasta oraz realizacja zadań proekologicznych.

Zadania miasta w zakresie ochrony środowiska koncentrować się będą na ochronie wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochronie powierzchni ziemi i walorów przyrodniczych, poprzez następujące działania:

- kontynuacja działań w zakresie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami stałymi, zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej i Planu Gospodarki Odpadami, w tym realizacja Zakładu Gospodarowania Odpadami na terenie gminy Miastkowo, przy wsparciu środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz we współpracy z innymi gminami.

- zapewnienie środków na realizację Programu Usuwania Azbestu, w ramach Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- stosowanie rozwiązań energooszczędnych w zakresie gospodarki cieplnej,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w obszarach miasta nie objętych siecią kanalizacyjną (w tym Zawady Przedmieście) - zadanie MPWiK Sp z o.o.

Ponadto w zakresie poprawy wizerunku miasta należy kontynuować prace związane z waloryzacją miejskich terenów rekreacyjnych i zielonych poprzez:

- uzupełnienie nasadzeń drzew i krzewów na terenach administrowanych przez Urząd Miejski,
- współorganizowanie i dofinansowanie działań proekologicznych, w tym akcji „sprzątanie świata” i konkursów oraz akcji organizowanych przez szkoły i organizacje ekologiczne,
- kontynuacja urządzania parku Jana Pawła II Papieża Pielgrzyma,
- sukcesywna budowa bulwaru rekreacyjnego nad Narwią od ul. Zjazd do ul. Sikorskiego.

C. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Inwestycje komunalne

W 2010r. priorytetem będą inwestycje realizowane z udziałem środków UE - pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz innych dostępnych programów unijnych i krajowych.

Główne środki budżetu miasta skierowane zostaną na duże projekty, które znajdują się w Indykatoryjnym Wykazie Projektów Kluczowych RPO Województwa Podlaskiego:

- Usprawnienie drogowych połączeń regionalnych w granicach Łomży - ul. Piłsudskiego (od ul. Szosa Zambrowska do ul. Poznańskiej), Al. Legionów (od ul. Piłsudskiego do granic miasta), ul. Spokojna (od obecnego zakończenia do ul. Piłsudskiego),
- Modernizacja stadionu miejskiego – II etap,
- Budowa miejskiej pływalni.

Ponadto wymagane jest zabezpieczenie finansowania pozostałych projektów, które uzyskały dofinansowanie:

- „Modernizacja i adaptacja zabytkowego budynku Muzeum Północno-Mazowieckiego” – współfinansowana z RPO WP,
- „System gospodarowania opadami komunalnymi Łomży i przyległych gmin – I etap ” z POiŚ.

Konieczne jest również właściwe zabezpieczenie finansowania zadań przygotowanych do dofinansowania ze źródeł własnych i zewnętrznych, w tym:

- „Rozbudowa i modernizacja systemu transportowego Łomży i okolic” - RPO WP,
- Tereny sportowo-rekreacyjne na Narwią – Bulwary – RPO WP,
- Budowa ul. Mała Kraska, Łąkowa, Poznańska – NPRDL,
- Budowa sieci teleinformatycznej Łomża – Wirtualne Miasto – RPO WP,
- Rewitalizacja Starego Miasta – m.in. Stary Rynek, ul. Senatorska,
- Utwardzanie ulic miejskich: w tym m.in. ul. Polna i Staszica, Bartnicza, Żabia, Słowikowa, Podleśna, Piaski,
- Poprawa stanu technicznego budynku I LO – RPO WP,
- Instalacja solarna w obiektach użyteczności publicznej – I etap (instalacja solarna dla basenu SP 10) – RPO WP,

- Modernizacja i przebudowa dróg krajowych: ul. Szosa Zambrowska, Plac Kościuszki z ul. Wojska Polskiego – rezerwa subwencji ogólnej tworzona w ramach ustawy o dochodach jst,
- Adaptacja i modernizacja sali koncertowej przy ul. Nowej 2 – RPO WP.

Niezbędne zabezpieczenie środków własnych dla zapewnienia płynności finansowej realizacji tych inwestycji w roku 2010 wyniesie ok. 50 mln. zł. Przewiduje się, że zabezpieczenie finansowe ww. inwestycji wyczerpie możliwości budżetu miasta w przeznaczeniu środków na inwestycje w roku 2010 i ograniczy zakres rzeczowy planu inwestycji do ww zadań.

Utrzymanie istniejącej infrastruktury technicznej

W zadaniach w zakresie utrzymania istniejącej infrastruktury uwzględnione będzie przede wszystkim:

- utrzymanie istniejących urządzeń drogowych, w tym nawierzchni, oznakowania, sygnalizacji świetlnej, mostów, kanalizacji deszczowej, i innych we właściwym stanie technicznym,
- remonty i modernizacje dróg i skrzyżowań w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu,
- wykonanie niezbędnych odnow i modernizacji nawierzchni bitumicznych ulic. W szczególności remontu wymagają nawierzchnie ulic Wojska Polskiego, Zjazd, Polowa, Zawadzka, Piłsudskiego, Poznańska i Sikorskiego (odcinkami),
- utrzymanie terenów zieleni miejskiej, w tym kontynuacja modernizacji i urządzania parków miejskich, w tym w szczególności Parku Jana Pawła II Papieża Pielgrzyma,
- utrzymanie i rozbudowa systemu monitoringu miasta,
- opłaty za energię elektryczną do oświetlenia ulic, bieżące utrzymanie i kontynuacja remontów istniejącej sieci oświetlenia ulicznego,
- wykonywanie prac porządkowych na ulicach i placach miejskich oraz na terenach zieleni miejskiej, także odśnieżanie i zwalczanie śliskości w okresie zimowym,
- utrzymanie targowisk miejskich; koszty utrzymania, zgodnie z umowami ponosi administrator targowisk w ramach pobieranej prowizji od opłat targowych,
- utrzymanie i modernizacja szaletów miejskich,
- utrzymanie cmentarzy komunalnych w ramach dochodów z opłat cmentarnych,
- odłowy zwierząt bezpańskich i koszty ich pobytu w schronisku dla zwierząt,
- utrzymanie i rozwój kolei w mieście Łomża w partycypacji z sąsiednimi gminami.

D. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

- zakończenie rozpoczętych prac nad opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - obszar P10 – Tereny przyległe do ul. Nowogrodzkiej (strona północna),
 - obszar P16 – Tereny przyległe do os. Kraska w sąsiedztwie Urzędu Celnego,
 - obszar P7 – Tereny położone w rejonie ul. Piłsudskiego, Spokojnej i Wesolej – „Os. Łomżyca”,
 - obszar P1 - Tereny Śródmieścia, w rejonie Starówki,
 - rejon “Zawady Przedmieście – ul. Przykoszarowa”,
 - teren położony przy ul. Nowogrodzkiej (rejon byłej Targowicy Miejskiej).
- kontynuacja prac nad opracowaniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej położone w obrębie ulic: Szosa Zambrowska, Al. Legionów i Przykoszarowa.
- kontynuacja prac nad opracowaniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża w granicach administracyjnych miasta.

- rozpoczęcie prac nad opracowaniami nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – Obszar P12 – tereny położone pomiędzy ul. Wojska Polskiego i Piaski oraz P15 – tereny położone przy ul. Akademickiej.
- bieżąca realizacja zadań wynikających z wymogów ustalania zasad kształtowania przestrzennego terenów miasta,
- prowadzenie obsługi Komisji Urbanistyczno- Architektonicznej,
- ustalanie w drodze decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz ustalanie warunków zabudowy w odniesieniu do innych inwestycji.

E. ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI I MIENIEM GMINY

Gospodarka nieruchomościami Miasta Łomża

- Scalenie i podział nieruchomości w kompleksie ul. Żabia-Piłsudskiego – Kontynuacja i zakończenie procedury scalenia uruchomionej w dniu 28 listopada 2007 roku Uchwałą Nr 127/XXII/07 Rady Miejskiej Łomży.
- Scalenie i podział nieruchomości w kompleksie ul. Szosa Zambrowska, Ks. Anny, Zawadzka, Sikorskiego – zostanie zainicjowane w 2009 roku po uzyskaniu zgody właścicieli ponad 50% powierzchni terenu przeznaczonego do scalenia. W 2010r. rozpocznie się przygotowanie geodezyjne do scalenia tj. wyłonienie wykonawcy prac geodezyjnych z przewidywanym terminem ich zakończenia w tym samym roku.
- Scalenie i podział nieruchomości w kompleksie Osiedle Wschód w rejonie ulicy Wąskiej – zostanie zainicjowane po zatwierdzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz po uzyskaniu zgody właścicieli ponad 50% powierzchni terenu przeznaczonego do scalenia. W 2010r. rozpocznie się przygotowanie geodezyjne do scalenia tj. wyłonienie wykonawcy prac geodezyjnych z finalnym zakończeniem prac w roku 2010-2011.
- Scalenie i podział nieruchomości w pozostałych kompleksach – przygotowane są plany miejscowe terenów do scalenia i podziału na działki budowlane w obrębie ulic:
 - Polna-Winiarskiego – koniczno przeanalizowania zmiany mpzp w zakresie terenów publicznych,
 - część osiedla Zawady-Przedmieście – obecnie trwa opracowywanie nowego mpzp,
 - Wojska Polskiego-Nowogrodzka – przewiduje się konieczność zmiany mpzp.

Gospodarka nieruchomościami Skarbu Państwa

- prowadzenie zgodnie z ustawą kompetencyjną zadań w zakresie:
 - gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa,
 - orzekanie w sprawach wywłaszczenia nieruchomości,
 - ustalania odszkodowań oraz zwrotów wywłaszczonych nieruchomości zbędnych na cel, na który zostały wywłaszczone,
 - przekształcanie prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności.
- realizacja zadań z zakresu geodezji i kartografii.

F. PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego realizowane będą:

- zadania za rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych poprzez:
 - dalszą rozbudowę monitoringu wizyjnego miasta oraz zapewnienie systemowych rozwiązań do jego sprawnej obsługi i wykorzystania przez służby i instytucje, działające na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców miasta,
 - eliminację miejsc potencjalnego tworzenia się "dzikich" wysypisk odpadów komunalnych, poprzez systematyczne zagospodarowywanie wolnych terenów

- (place, nieużytki rolne, inne nieruchomości niezabudowane), położonych w granicach administracyjnych miasta,
- likwidację lub zagospodarowywanie pustostanów mieszkaniowych, sprzyjających gromadzeniu się tam osób z marginesu społecznego,
 - usprawnienie systemu niezwłocznego odłowu psów bezpańskich i wążających się bez opieki,
 - zwiększenie miejsc parkingowych, a szczególności realizacja parkingu przy ul. Dworcowej;
 - działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego w mieście, m.in. poprzez:
 - kontynuację modernizacji rozwiązań komunikacyjnych, w tym poprawę nawierzchni ulic i ciągów komunikacyjnych na osiedlach oraz ich właściwe oznakowanie i oświetlenie,
 - zwiększenie miejsc parkingowych ogólnodostępnych, z wykorzystaniem aktywności zarządów spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot i podmiotów gospodarczych, których działalność wymaga zabezpieczenia dostatecznej ich ilości, a zwłaszcza przy punktach handlowo-usługowych, zakładach i instytucjach,
 - stałą kontrolę przestrzegania przepisów, obowiązujących w ruchu drogowym, z wykorzystaniem urzędów rejestrujących.
 - programy profilaktyczne, eliminujące możliwość występowania zjawisk wykluczenia społecznego, bezdomności i powiększania się bezrobocia, rozwoju zjawisk związanych z alkoholizmem, demoralizacją nieletnich jako czynników przyczyniających się do powstawania przestępczości pospolitej.
 - prowadzona będzie współpraca z Policją w zakresie:
 - zapewnienia porządku podczas zgromadzeń i zbiórek publicznych,
 - ustaleń co do przestrzegania przez przedsiębiorców zasad sprzedaży napojów alkoholowych,
 - ograniczenia zjawiska przestępczości i jednocześnie zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców miasta.

W zakresie ochrony spokoju i porządku w miejscach publicznych za istotne będzie podejmowanie działań na rzecz sprawnego i bardziej efektywnego działania Straży Miejskiej poprzez:

- zwiększenie obsady etatowej i wprowadzenie dwuzmianowej pracy strażników również w soboty i niedziele,
- dostosowanie warunków lokalowych do potrzeb SM,
- kontynuowanie współdziałania z policją, w ramach wymiany informacji i wspólnych patroli,
- zdecydowane egzekwowanie naruszeń prawa w zakresie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (właściwe trzymanie psów) i urządzeniom użytku publicznego (niszczenie zieleni),
- egzekwowanie bieżącego utrzymania czystości i porządku na posesjach oraz w miejscach publicznie dostępnych,
- poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez:
 - egzekwowanie naruszeń przekraczania dozwolonej prędkości, przy użyciu urządzenia samoczynnie rejestrującego oraz innych wykroczeń przy wykorzystaniu monitoringu miejskiego,
 - bieżące działanie represyjne w stosunku do kierowców nieprzestrzegających przepisów ruchu, w zakresie zasad zatrzymywania i postoj.

G. OBRONNOŚĆ I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŻYCIA OBYWATELI

Głównym celem realizacji polityki Prezydenta Miasta jako Szefa Obrony Cywilnej miasta będzie:

- utrzymanie systemu łączności, alarmowania i ostrzegania mieszkańców miasta,
- utrzymanie w gotowości do działania Centrum Zarządzania Kryzysowego
- realizacja wszystkich wytycznych w sprawie gotowości planistycznej i logistycznej obrony cywilnej miasta,
- nadzór merytoryczny nad działaniami wszystkich służb miejskich potrzebnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń,
- zakup dodatkowego wyposażenia zwiększającego niezawodność i funkcjonalność Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz utrzymywanie w gotowości niezbędnej infrastruktury.

III. ŚRODKI NA REALIZACJĘ ZAMIERZONYCH CELÓW

Aktualny stan finansów Miasta Łomża

Planując budżet Miasta na 2009r. i jednocześnie konstruując Wieloletni Program Inwestycyjny na lata 2009-2013 opierano się na prognozach wskaźników makroekonomicznych. Aktualna sytuacja makroekonomiczna, w której realizowane są zadania budżetowe roku 2009, uległa istotnej zmianie powodując, że kluczowe parametry stanowiące podstawę konstrukcji budżetu państwa, a więc także dochodów miasta Łomża, są niższe o kilka punktów procentowych od wcześniej zakładanych (np. prognoza PKB na 2009 r. z czerwca 2008 r. – 105,0%, prognoza z czerwca 2009 r. – 100,5% -101,0%, dynamika przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej – prognoza na 2009 r. z czerwca 2008 r. – 102,0%, prognoza z czerwca 2009 r. – 97,8%, dynamika przeciętnego wynagrodzenia – prognoza na 2009 r. z czerwca 2008 r. – 107,3%, prognoza z czerwca 2009 r. – 103,4%). Zmiany prognoz wskazują na wysoce prawdopodobne istotne obniżenie dochodów miasta w stosunku do planowanych na 2009 r.

W analizie poziomu realizacji planowanych dochodów Miasta w okresie pierwszych sześciu miesięcy 2009 r. widoczny jest negatywny wpływ spowolnienia gospodarczego w kraju. Dochody budżetowe Miasta w 2009r. będą co najmniej o kilka procent niższe od zaplanowanych, a także od zrealizowanych w 2008 r. Wobec tego konieczna jest weryfikacja budżetu Miasta Łomża na 2009 r. oraz Wieloletniego Programu Inwestycyjnego na lata 2009-2013.

W wyniku niniejszej weryfikacji nastąpi niezbędne urealnienie planowanych dochodów Miasta, szczególnie w zakresie dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz dochodów z podatku od czynności cywilnoprawnych i w konsekwencji tych zmniejszeń odpowiednie dostosowanie wydatków do ograniczonych możliwości budżetowych. Zmniejszenie kwoty planowanych wydatków i dostosowanie ich do zweryfikowanych możliwości budżetu.

W związku z negatywnym trendem uwarunkowań oddziałujących na dochody proces wydatkowania środków budżetowych podlega w bieżącym roku szczególnej kontroli w zakresie wydatków bieżących.

Planowana pierwotnie wartość wydatków inwestycyjnych w stosunku do 30.06.br została zwiększona o 6,95% z uwagi na wprowadzony poziom dofinansowania projektów inwestycyjnych środkami pomocowymi w ramach RPO i POIS, a udział tej kategorii wydatków w całości wydatków wyniesie 23,5 %. Źródłem sfinansowania przewidzianych do

realizacji w bieżącym roku wydatków na rozwój Miasta będą w znacznym stopniu środki pochodzące z kredytów długoterminowych zaciągniętych w bankach komercyjnych.

W roku 2009 przewidywane jest uzyskanie dofinansowania z budżetu UE, które zapewni około 10% udział środków pomocowych w łącznej kwocie wydatków inwestycyjnych. Zakładane dofinansowanie będzie dotyczyć Projektów inwestycyjnych realizowanych w ramach przyznanych środków z budżetu UE na lata 2007 – 2013, z RPO, z POIS i z innych programów pomocowych. Miasto uzyska również środki tytułem dofinansowania realizacji projektów tzw. „miękkich” związanych z wydatkami bieżącym, współfinansowanych głównie w ramach EFS-u.

Przewiduje się, że rok 2009 zakończy się deficytem budżetowym. Planuje się także przeznaczenie części dochodów na spłatę rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych w kwocie 4.086.112 tys. zł. Planowany dług Miasta na koniec 2009r. zwiększy się do kwoty 37.256.836 tys. zł. Tym samym wskaźnik zadłużenia, którego maksymalny poziom wynoszący 60% określa ustawa o finansach publicznych, zwiększy się do poziomu około 21,3% na koniec 2009 r.

Perspektywa finansowa dla Miasta Łomża na rok 2010 i lata następne

Przewiduje się, że w 2010r. warunki gospodarki budżetowej Miasta będą w dalszym ciągu determinowane przez niestabilne otoczenie makroekonomiczne. Perspektywy fiskalne z dużym prawdopodobieństwem wskazują na możliwość utrzymania się spowolnienia wzrostu gospodarczego. Jednocześnie w prognozach budżetowych dla Miasta należy brać pod uwagę, iż prognozy makroekonomiczne krótkoterminowe i średniookresowe są obciążone ryzykiem wynikającym z niepewności, co do dalszego przebiegu procesów recesyjnych w Europie i na świecie oraz ich wpływu na gospodarkę kraju, a tym samym na dochody budżetowe miasta Łomża.

Weryfikacja budżetu miasta Łomża na 2009r. oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2009-2013 polegająca na dostosowaniu wydatków Miasta do ograniczonych – na skutek spowolnienia gospodarczego – możliwości finansowych, będzie stanowiła podstawę do planowania na rok 2010 oraz konstruowania WPI nowej edycji na lata 2010-2014.

Konieczne jest dostosowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (WPI) do obniżonych możliwości dochodowych Miasta oraz dostosowanie planów inwestycyjnych do realizacji zadań w warunkach zwiększonej konkurencji cenowej, (oferty cenowe uzyskane w wyniku rozstrzygnięć przetargów na realizację zadań inwestycyjnych miasta są niższe od kwot planowanych). Przewidywana weryfikacja WPI na lata 2009-2013 zakłada zmniejszenie łącznej kwoty wydatków inwestycyjnych o 11%-13%. Przewiduje się obniżenie wydatków inwestycyjnych. Skala ograniczenia planowanych wydatków inwestycyjnych stanowi wypadkową prognozy dostępnych środków po stronie dochodowej budżetu, konieczności zabezpieczenia środków na wydatki bieżące, przy jednoczesnym założeniu utrzymania wskaźnika zadłużenia Miasta na poziomie nie wyższym niż 35% w stosunku do dochodów w celu zabezpieczenia się przed ewentualnym ryzykiem zmiany wskaźnika w wyniku nieplanowanego obniżenia przyszłych dochodów.

Priorytetem polityki budżetowej w roku 2010 i w latach następnych będzie konsekwentna racjonalizacja gospodarki finansowej Miasta w celu optymalizacji dochodów i wydatków budżetowych. W ramach działań w tym zakresie kontynuowany będzie proces optymalizacji zależnych lub częściowo zależnych od Miasta czynników kształtujących dochody niepodatkowe i podatkowe.

Niezbędna będzie intensyfikacja działań mających na celu zwiększenie dostępnych środków na realizację zadań, m.in. poprzez wykorzystanie możliwych operacji finansowych, np. realizowanie zadań w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych z budżetu Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013 i z innych źródeł pomocowych. Strategicznym celem stanie się konieczność zapewnienia wkładu własnego do projektów wykorzystujących fundusze z Unii Europejskiej. Aktywne pozyskiwanie środków z budżetu UE stanowi szansę na rozwój Miasta, jak też pozwoli na złagodzenie negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego.

Spodziewany ubytek dochodów wynikający z obniżenia dynamiki dochodów podatkowych na skutek osłabienia koniunktury i zmian systemowych częściowo łagodzony będzie wzmożoną dyscypliną w zakresie wydatków, w szczególności w zakresie wydatków bieżących oraz niższymi kosztami realizacji zadań inwestycyjnych w wyniku konkurencji cenowej.

W celu dostosowania wydatków Miasta do ograniczonych możliwości finansowych oraz optymalizacji środków przeznaczonych na rozwój Miasta niezbędne będzie ograniczanie dynamiki wydatków bieżących. Przewiduje się, że kwota planowanych wydatków bieżących na rok 2010 nie będzie wyższa nominalnie od przewidywanej kwoty realizacji w 2009 r., co oznacza, realny spadek kwoty tych wydatków. Ograniczenie wzrostu będzie w szczególności dotyczyć pozostałych wydatków bieżących, zwłaszcza związanych z zadaniami o charakterze fakultatywnym.

Zakłada się wprowadzenie koniecznych weryfikacji wydatków, w roku 2010 i w latach następnych, w celu ich dostosowania do ograniczonych możliwości dochodowych. Wymaga to przyjęcie założenia, iż rozpoczęcie następujących inwestycji przygotowywanych do realizacji, uzależnione będzie od pozyskania zewnętrznych środków finansowych:

- „Rozbudowa i modernizacja systemu transportowego Łomży i okolic”,
- Budowa Terenów sportowo-rekreacyjnych nad Narwią – port rzeczny,
- Budowa ulic Mała Kraska, Łąkowa, Poznańska, Senatorska,
- Budowa sieci teleinformatycznej Łomża – Wirtualne Miasto,
- Utwardzanie ulic miejskich,
- Poprawa stanu technicznego budynku I LO,
- Instalacja solarna w obiektach użyteczności publicznej – I etap (instalacja solarna dla basenu SP 10)
- Modernizacja i przebudowa dróg krajowych: ul. Szosa Zambrowska, Plac Kościuszki z ul. Wojska Polskiego,
- Adaptacja i modernizacja sali koncertowej przy ul. Nowej 2,
- Budowa Łomżyńskiego Centrum Kultury,
- Budowa przyszkolnych boisk sportowych,
- Termomodernizacja placówek oświatowych,
- Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego.

Podstawowym warunkiem umożliwiającym realizację przedstawionych celów jest zabezpieczenie ich finansowo.

Dochody własne będą realizowane:

- z podatków i opłat lokalnych wg stawek uchwalonych przez Radę Miejską Łomży,
- z podatków i opłat realizowanych przez Urząd Skarbowy płaconych przez jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, osoby prawne i fizyczne w zakresie:

- podatku od spadków i darowizn,
- podatku od czynności cywilno-prawnych,
- z tytułu karty podatkowej,
- Ministerstwo Finansów określi szacunkową wielkość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych dla gminy i powiatu, który zostanie określony w nowej ustawie o dochodach samorządu terytorialnego, obowiązującej na 2009 r.
- z majątku komunalnego, a mianowicie:
 - ze sprzedaży mieszkań,
 - ze sprzedaży gruntów lub przekształceń z prawa wieczystego użytkowania w prawo własności,
 - opłat z pozostałego majątku komunalnego w tym:
 - opłat targowych na podstawie uchwalonych stawek targowych,
 - opłat adiacenckich,
 - opłat za dzierżawę gruntów i nieruchomości przy zastosowaniu wskaźników inflacyjnych narastająco za każdy kwartał.

Zewnętrzne środki finansowe z budżetu państwa zostaną określone przez:

- Ministerstwo Finansów w zakresie subwencji ogólnej dla gminy i powiatu,
- Podlaski Urząd Wojewódzki w zakresie dotacji celowych na zadania zlecone gminie i powiatu oraz dofinansowanie określonych zadań własnych.

Dochody budżetu miasta na 2010 r.	225.230.889 zł
Planowane kredyty bankowe	37.327.893 zł
Spłata rat pożyczek i kredytów	7.973.028 zł
Wydatki budżetu miasta	225.635.838 zł
w tym: wydatki bieżące	189.566.004 zł
wydatki inwestycyjne	66.069.834 zł

Miasto ubiega się o dotacje z budżetu państwa i funduszy celowych, w tym z funduszy pomocowych Unii Europejskiej w zakresie dofinansowania wieloletnich inwestycji realizowanych w ramach zadań własnych.

Przy realizacji programów strukturalnych wystąpi konieczność zaciągnięcia kredytów inwestycyjnych lub emisja obligacji komunalnych. Środki pomocowe z Unii Europejskiej będą przekazywane jako dotacje rozwojowe w formie zaliczki lub refundacji poniesionych kosztów kwalifikowanych zadania, określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym do umowy w sprawie dofinansowania tych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

Opracowano
w Wydziale Rozwoju Miasta
Urzędu Miejskiego w Łomży
w oparciu o materiały dostarczone
przez wydziały i jednostki merytoryczne